

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta“ este:
Joi și Duminică.

Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri estere 12 fl. pe unu anu sêu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. correspondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmond 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 94.

Duminică, 23 Novembre 5 Decembre

1880.

Brasiovu 22 Novembre / 4 Decembre.

Se potea lesne prevedé, că agitatiunea în contra armatei comune, înscenată de către coriferii stangei extreme și nutrită sistematicu de către o mare parte a pressei maghiare, nu va poté remané fără urmări grave, dér' nimenea nu se așteptá, că hărțuiriile provocate prin neconțințele atitiri ale celor ce s'au conjurat în contra unitatii armatei imperiale, voru produce așa de curéndu o schimbare în sensu reacțiunariu.

Nu puțina sensatiune a produsu scirea adusa de „Correspondența politică“ din Vien'a, că ministeriulu imperialu de resbelu, perdiendu-si patientia, față de neconțințele atacuri întimpinate din partea pressei siovinistice maghiare, a facutu reclamațiuni la guvernulu ungurescu, cerendu dela elu, că se urmaréasca prin procurorii statului pe cei ce escedéza în pressa, atacandu institutiunea armatei comune.

Dupa noulu codice penalu ungurescu diarele acele, cari aru vatamá armata sêu pe unii membrii ai ei, sunt a se urmari din oficiu, înse se cere mai înainte, că procurorulu generalu se capete imputernicirea dela ministeriulu de resbelu spre intentarea processelor de pressa respective. Se asigurá, că ministrulu de resbelu imperialu din Vien'a nu ar' fi datu înca pênă acuma acést'a imputernicire procurorului din Pest'a. Ce nu s'a facutu înse pênă acuma poté sê se întemple în fiecare momentu și deodata ne ne potemu tredi cu-o multime de processe de pressa, intentate diareloru maghiare, cari nu încéta de a insultá armata și de a atitii poporatiunea în contra ei.

Acést'a procedere a ministrului imperialu ni se pare din tôte punctele de vedere nu numai fórte corectă, dér' și fórte naturală, căci nu se poté nicidecum pretinde, că armata se suferé neconținutu insultele ce i se arunca în față, fara de a cautá satisfacere. Cu tôte astea nu ne vine a crede că scopulu ministrului imperialu ar' fi numai acél'a de a dobândi, că se fia pedepsiti câțiva diaristi maghiari, carora le place a comite asemenea escesse.

Nu potemu crede acést'a nici de aceea, pentru că fiindu introdusa în Ungari'a institutiunea juriului pentru delictele de pressa, ministrulu imperialu trebuia se scie, că în momentele de față este ceva fórte riscatu a așteptá, că juratii maghiari se condamnă pe escedenti și astfelu printr'o eventuală achitare s'ar' produce unu resultatu, care ar' amenință și mai multu védia și prestigiulu armatei imperiale. În față a acestei impregiurari trebuie sê se întrebamu, că ore insistandu că sê se faca processu diareloru escedente, ce-i dela guvernulu nu au o intentiune ascunsă reacțiunara?

Abia s'a relevatu cestiunea de a trage pe escedenti înainte juriului, și s'au si ivitu atâtu în Cislaitani'a câtu și în Transilvani'a pareri, cari pretindu scurtu și lamuritu cassarea institutiunei juriului în cauze de pressa și reînfiintarea vechelor tribunale de pressa. De multu s'a datu espressioni temerei, că însuși ministrulu-presedinte Tisza ar' cautá preteceste spre a desființă juriulu și a dá locuțur'a de mórte acestei institutiuni liberale.

La noi nu se mesura cu egala mesura, acést'a este o istoria vechia. Astfelu și press'a maghiara întotdêun'a s'a bucuratu de-o mai mare libertate că press'a nemaghiara, dér' institutiunea juriului a stabilitu totusi ócreare ecuilibru, de care se bucura și cei ce nu au fericirea de a apartiene cu trupu și sufletu nationalitatii maghiare.

Desfiintarea juriului ar' fi dér' pentru toti o urmare fórte regretabilă a escesseloru, ce le comitu foile stangei extreme. Probabilu că cei dela guvernulu voiescu se provóce sentintie de ale juriului, că cea din Têrgulu-Muresiului ude fû achitatu cu câțiva ani înainte pentru că a insultatu întréga

armata austro-ungara, Gabriel Ugron, totu acél'a, pe care voiescu se'lu urmaréasca acuma pentru același delictu, — spre a documentá necesitateá desfiintării institutiunei juriului.

În casulu din urma amu avé de a face cu-o mesura reacțiunara absolutistica, a careia ascutisii în cele din urma s'ar' poté întórce chiaru în contra nóstra, a nationalitatiloru, și astfelu s'ar' poté întemplá că se suferé cei nevinovati mai multu decâtu cei vinovati.

Cronic'a evenimentelor politice.

Despre reflecșiunile ce le face press'a maghiara asupra importantiei dilei de 29 Novembre, aniversarea de o suta de ani a mortii Mariei Teresiei, respective a suirii pe tronul imperatului Iosifu II, scrie unu correspondentu alu diarului „Sieb. d. Tagbl.“ urmátórele: „Pre candu memori'a marei imperatése, care a încorporatu Banatulu earasi cu Ungari'a și i a donatu și portulu maritimu Fiume, nu destépta nici o resentire neplacuta, pre atunci foile din Pest'a vedu în Iosifu II nu pe celu ce o „pretiuitu omenimea“, pe principele luminatu, umanu, și progressistu, ci ele vedu într'insulu numai pe centralisatorulu și germanisatorulu, pe inimiculu constitutiunei unguresci și alu nationalitatii maghiare. Pre candu dincolo de Lait'a se serbéza memori'a monarchului, care a desființatu iobagi'a, și numai zelotismulu clericalu isi arata inimicitia în contra Iosefinismulu, confessiunалу și politicu, pre atunci în Pest'a nu e vorba de-o serbare. Căci imperatulu Iosifu II n'a întielesu și nu a stimatu dreptulu Ungariei, „care dreptu“ — cum scrie „N. P. Journal“ — „a fost pentru mai multu de doué treimi ale poporatiunei sale cea mai aspra tirania, acelu dreptu, care l'a împedecatu, de a desființă iobagi'a și în tierile corónei s. Stefanu asia, cum a desființat'o în tierile ereditare germane. Principiulu egalei îndreptatiri, pe care a voitu se'lu aduca la valóre marele fiu alu Mariei Teresiei, a devenitu lege dela 1848, în pracsă înse acestu principiu înca totu se mai vatama fara sfiéla. Înainte de o suta de ani erau privilegiile nobilitara, pe cari le atacá Iosifu, provocandu furtun'a aceea asupra-i, care l'a infrantu prea de timpuriu, astadi interesulu materialu mascatu prin siovinismulu alu clasei odinioara privilegiata și care înca și astadi domnesce politicescu se revolta în contra Iosefinismulu și nu voiescu se scie nimicu de memori'a fundatorului lui. Opiniunea publica aci înca nu este atâtu de luminata, că se cunósca, că strinsu judecandu victori'a reacțiunei asupra despotismulu lui Iosifu n'a fost alt'a, decâtu o respingere a progressulu în cultura pe unu timpu de cincideci ani. Ori-ce s'ar' dice, scopulu imperatului Iosifu a fost, că se introduca civilisatiunea în tóta monarchi'a.“

Dupa atâta focu este bine, că urméza acuma o mica recóréla. Afacerea Bartha-Rüstow va se aiba că tôte întemparile mici și mari în lume urmariile sale. — Se anunția, că spre domolirea foculu celui mare, cu care agiteza Siovinistii maghiari neconținutu în contra armatei comune, ministrulu de resbelu imperialu delá Vien'a a adresatu ministeriului ungurescu o nota, fórte energica. Ministrulu imperialu de resbelu voiescu se întenteze processu acelor diuaria și persóne, cari au agitatu și agitéza înca neconținutu în contra armatei comune. Scirea acést'a a recoritu. Se dice că stang'a estrema de aceea a fost așa de domóla la desbateréa asupra budgetulu pentru honvedu, pentru că se temeá, că ministrulu imperialu de resbelu va trage la respundere pe deputatulu Ugron înainte unui tribunalu. Foile din Pest'a se pronunția în modu diferitu asupra intentiunei ministrului imperialu de a cautá satisfaciune înainte juriului.

„Pesti Naplo“ se mira, că cei doi oficeri dela Clusiu înca n'au fost pedepsiti pênă acuma. Diarele Kosuthiane continua în tonulu acést'a: „Crutiare voiescu ei? Ce ne este noa armat'a acést'a cu stégulu ei negru galbenu, cu comand'a ei germana, cu oficieri ei granitieri și cu spiritulu ei reacțiunariu? Ea nu este apropiata de anim'a nóstra nici câtu este armat'a Botocudiloru și a Zulucaferiloru...“ Asia scrie „Függetlenség“.

Diu'a de 29 Novembre a. c. aniversarea mortii imperatése Mari'a Teresie și a Suirii pe tronul Imperatului Iosifu II, a fost în specialu și pentru Poloni o di de mare însemnatate. La 29 Novembre s'au implinitu adeca 50 de ani dela revoluțiunea polona din anulu 1830. În capital'a Galitiei, Lemberg, s'a serbatu acést'a di în modu entusiasticu. Mai multu corifei poloni că Hausner, Schmitt, comite Lezek Borkowski tienura discursuri atâtu de infocate, încátu diarele din Lemberg, cari le-au publicatu, au fost tôte confiscate. Sperantiele Poloniloru, cari au capetatu unu mare nutrementu prin caletori'a galitiana a Imperatului, s'au unitu tôte în strigarea, că „Poloni'a înca nu este perduta.“ Diarulu vienesu „Morgen-Post“ admoniéza pe Poloni din Galiti'a, că se fia moderati și sê se puna pe lucru, căci posedu adi a libertate și o influentia în Austri'a, în câtu nu se mai potu plange; înainte de tôte înse Poloni galitiani sê se straduéca a se impacá cu Rutenii, se recunósca dreptulu egal, ce compete și celorlalte elemente din tíera. Istori'a ne arata înse, că popórele nu primescu bucurosu consilie, și ne tememu, că Poloni voru calcá în urmele Maghiariloru.

Vorbindu despre impressiunea, ce a facutu discursulu tronulu romanu asupra reprezentantiloru natiunei, „Romanulu“ scrie urmátórele: „... Trei puncte din discursulu tronulu au atrasu atentiunea reprezentantiloru natiunei și au produsu o via impresiune asupra publiculu romanu în genere. Aceste sunt, cestiunea Dunarei, cestiunea mostenirei tronulu și scurt'a dare de séma despre progressele armatei. În momentulu, în care ne aflamu, nu este nici o cestiune la ordinea dilei, care se intereseze pe Romani la unu gradu atâtu de înaltu, cum e cestiunea Dunarei. De aceea s'a și observatu la cetirea discursulu tronulu, că nimicu n'a fost ascultat cu atâta luare aminte și aplaudatu cu atâta caldura, că declaratiunea facuta de însuși Suveranulu, că guvernulu „va scie a mantiené și a apera interesele Romaniei în acordu cu testulu tractatelor și cu principiulu libertatii de navigatiune.“ A se referi la testulu tractatelor în acést'a cestiune, este pentru guvernulu romanu a spune în modulu celu mai categoricu, că se împotrivescu la pretensiunile Austro-Ungariei, de óra-ce aceste pretensiuni sunt cu totul contrarie literei și spiritulu tractatelor...“

„Guvernulu Romaniei 'i-ar' fi acum preste putintia, a se trage înapoi dupa declaratiunea, ce a facutu-o, chiar' déca n'ar avé dupa cum are, covingerea profunda, că scopurile guvernulu austro-ungurescu în acést'a cestiune sunt funeste pentru tíera. Netragendu-se înapoi, și în acést'a cestiune fiindu sustienutu de simtimentulu unanim alu tíerei, elu are midiolóce mai multu decâtu indestulalórie spre a neutralisa ori-ce silintie ale guvernulu austro-ungurescu de a ajunge la scopu. Nu voimu se mai enumeramu midiolócele de aperiare, de cari ar poté dispune guvernulu romanu; este înse destulu se reamintimu, că chiaru înainte unei împotriviri pasive tôte silintiele guvernulu austro-ungurescu voru trebui sê se sfarime.“

Într'unu altu articulu de fondu „Romanulu“ tractéza despre progressele, ce s'au facutu în organizarea armatei romané. Facéndu o asemenea între starea de acuma și de acum diece ani a armatei, constata progressele cele mari ce le-a facutu în organizatiune. Chiaru dela

resbelu încôce pëna astadi este susprindietoriu ce s'a potutu face. Discursulu tronului constata, că numai anulu acest'a au potutu trece pria diferitele eorpuri ale armatei 30,000 tineri. In cinci ani de aci înainte, admitiendu chiaru că cingentulu nu va mai spori 150,000 de noui soldati, bine exercitati, se voru formá; acesti'a impreuna cu cei ce voru mai remané din cei deja formati astadi, voru compune impreuna la trebuintia o armata de celu puçinu doue sute mi ómeni toti bine exercitati, soldati perfecti. Dupa diece ani se va ajunge neaperatu si scopulu finalu, că toti cetatiani in stare de a portá armele se póta reluá la trebuintia pusc'a spre apărarea tierii. Cu ajutoriulu scólelor militare cu incetulu se voru formá si cadrele militieloru, ce trebuie se devina neaperatu unu elementu de putere, dupa cum a devenitu deja armata teritoriala. Asupra acestei mariri a puterei armate se voru indreptá acumá activitatea si spiritulu probatu de organizare alu dlui ministru de resbelu.

„Se mai adaugamu — dice „Roman.“ — pe lunga progressele realizate in anulu curentu, inzestrarea ostirei cu puscele cele mai perfecte, ce existu astadi si cu tunuri numeróse si de modelulu celu mai nou. Echipamentulu mai inainte totu atátu de negiesu, cátu si armamentulu se imbunatatesce din ce in ce mai multu si speramu, că in curentu nu va mai lasá nimicu de doritu.“

„Cá se ne dâmu in fine sém'a de progressele realizate in armata, dela 1868 pëna astadi cu tóta oprirea urmata dela 1868 pëna la 1876, se ne aducemu aminte, că înainte de 1868 erau: 7 regimente de infanteria, 1 batalionu de venatori, 1 batalionu de geniu, 1 regimentu de cavaleria, 1 regimentu de artileria. Grânicerii formau dincóce de Milcovu paz'a fruntarielor. — Astadi sunt: 40 regimente de infanteria, 2 batalione de venatori, 2 batalione de geniu, 14 regimente de cavaleria, 4 regimente de artileria. Militiile in cale de organizare. Aceste câteva cifre ne scutescu de ori-ce noue comentarie.“

Inainte cu patru dile sosise scirea, că totu teritoriulu Dulcigniei, afara de unu satu, unde sunt concentrati Nizamii turcesci, a fost ocupatu de Muntenegreni, că Muntenegrenii au fost bine primiti de către poporatiune si că Dervisi-pasia, conformu unui ordinu alu Sultanului a comunicatu corpului consularu, că teritoriulu Dulcigniei fú predatu. Se mai dicea, că in urm'a acést'a principele Nichit'a ar fi si adresatu multiamiri Imperatului Austriei pentru spriginulu, ce l'a intimpinatu din partea guvernului seu.

O telegrama mai noua ce i se tramite diarului „Polit. Corr.“ din Cetinie cu data 1 Decembre, arata lucrulu in alta lumina. Dupa a ést'a telegrama Muntenegrenii nu sunt nicidecum multiamiri cu predarea. Ministrulu de esterne alu Muntenegruului D. Radovici a anuntiatu reprezentantiloru mariloru puteri dela Cetinie, că Dervisi-pasi'a, cu tóte că conventiunea militara, incheiata dilele aceste, prevede, că San-Georgio face parte din teritoriulu cedatu Muntenegruului, a refusat de a predá Sangeorgio, satu situatu intre Dulcigno si Scutari, sub pretextu, că trebuia se astepte decisiunea definitiva a comisiunei de delimitare. Generalulu Bozo Petrovici a tramisu pentru a dou'óra pe d. Matanovici la San-Georgio.

Indata dupa ce s'a schimbatu ministriulu serbescu s'au reinceputu negotiarile intre Serbia si Austria pentru incheierea tractatulu de comerci. Este intrebare inse, déca aceste negotiari voru avé resultatulu, pe care ila astépta baronulu Haymerle Fostulu ministru Ristici, care conduce acumá opozițiunea ruffila, ar fi declarat intr'o intrevorbire ce a avutu cu reprezentantulu Rusiei la Belgradu, d. Persiani, că tóte sperantiele saie si le pune in nesuccesulu negotiariloru dela Vien'a. Agitatiunile opozițiunei si-au pusu de scopu de a intimidá pre ministrii actuali, că nu cumva se cuteze a face Austriei concessiuni mai mari decâtu ministriulu trecut. Si dice cine ce va vrea dér' pe teremulu acest'a armele lui Ristici sunt fôrte periculóse.

Intr'o corespondentia din Constantinopolu a „Independentiei belgice se dice: „In privinti'a Greciei Pórt'a va luá, se pare, urmatóri'a atitudine: séu Grecii voru desarmá si voru negociá cu ea o rectificare de fruntarie, séu Pórt'a le va resiste. Ea gramadesce in Epiru, Tesali'a si Macedoni'a fortie considerabile si redica pe punctele strategice ale fruntariei lucrari de apărare capabile a respinge armate mai numeróse de cátu acele ce póte pune in picidre miculu regatu grecu. Europ'a afara de aceste etraversata in acestu momentu de

unu curentu pacificu si conservatoriu, ce nu lasa Greciei nici-o sperantia de a fi ajutata séu chiaru sustienuta, si inca e locu de a crede, ca va fi destulu de intielépta de a nu se aruncá cu usurintia in néscé aventuri, din cari n'ar' ave nimicu de castigatu. Aci se vorbesce mai bine de Angli'a, de candu d. Gladstone s'a aretatu mai moderatu catra Turci'a in discursulu, séu dela banchetulu lordului-mair. Cu puterile interesate situatiunea pare a se ameliorá pe tóta tina. Dupa politic'a de violentia ce anuntia atâtea furtuni a urmatu o politica de moderatiune si de inpaciuire, va avé mai bune rezultate pentru tóta lumea, căci Turcii nu sunt in fondu atâtn de negrii, cum sunt facuti. Se obtiene totulu dela ei cu blandetia.“

Pres'a rusa se ocupa fôrte multu de unu timpu încóce de cestiunea gréca. Astu-felu diarulu „Golos“, vorbindu despre starea cestiunii grecesei, silesce pe guvernulu rusu cá, pentru casulu, candu aru isbucni unu conflictu intre Greci'a si Turci'a, elu se-si otarésca rolulu chiaru de acum in modu esactu. In ori-ce casu Rusi'a nu póte, cu tóte simpatiile ei pentru Greci'a, se ia parte la intreprinderi internationale, ci trebuie se aiba in vedere propriile ei interese interne, care suntu sguduite si care pretindu mantienerea pacii si interdieu a se versa macaru o picatura de sange rusescu séu a se cheltui o copeica macaru pentru simpatie'a afacere gréca. De aceea Rusi'a, in acést'a cestiune, nu póte se sprijine de cátu prin cuvinte pretensiunile celorlalte puteri.

Din Transilvani'a.

Indolu 28 Novembre 1880.

Regimulu si diét'a din Pest'a, fora de a luá in drépta considerare gradulu de cultura si referintiele vietiei sociale ale poporului, care cu sudori crunte 'si castiga pana de tóte dilele, au fabricatu legile scolastice, decopiandu in mare parte legile altoru state multu mai inaintate in ramii culturale si legandu-se in acelu visu insielatoriu, că prin scólele comunale de odata toti ómenii voru deveni filosofi si totodata Maghiari.

Dér' cei ce dau adi tonulu in politic'a tierii voru trebui se se convianga cátu de curéndu, că prin scólele comunale si prin introducerea limbei unguresci cá stadiu obligatoriu nu-si voru ajunge scopulu a desnacionalisá pe Nemaghiari. Ori-ce omu cu ceva sentiu este ambitiosu de natiunea la care apartiene si de limb'a ce vorbesce. Adinici unu poporu din statele Europei nu vrea a trai mai multu, fara limba, drepturi politice, Biserica nationala. Si Biserica gr. cat. trebuie se fia in presente cá si in trecut guvernata de Episcopi cu sentimente romanesci, nu precumu e Episcopulu dela Gheri'a, care precumu se póte vedé dintr'o notitia a „Amicului Familiei“ Nr. 38 a. c. nu póta nice unu diaru romanescu, nici se preumera la carti romanesci. De e dreptu, poftimu esemplu dela unu Episcopu romanescu in seclulu alu XIX! La prima cetire nu am datu credimentu la acést'a notitia revoltatória, inse cu incetulu incepu a me convinge despre adeveru, vediendu că S. S'a prin ómenii sei nu desminte acést'a fama. Noi pretindemu dela Episcopii nostri se fia buni romani . . .

Dela anulu 1868 încóce pëna in presinte nu arare-ori se audieá cele mai vie calumii in contra preotimei, strigénda unii ómeni in gur'a mare, că invetiementulu trebuie luat din manile Preotiloru, că densii vreau se tiena ómenii in intunereculu nesciintiei cu voia, că se-i póta insielá. Acumu cu incetulu iacepe a veni lucrulu acolo, că de-o parte nevrendu trebuie se cunósca domni situatiunei, ca starea financiara a statului e deplorabila, si mergundu totu asia trebile si pre venitoriu amenintia cu deplina ruinare; pre de alta parte totu puternicii dilei trebuie se recunósca, că legile scolastice nu se potu esecutá cu acuratetia in totu cuprinsulu lor, si tempulu invetiementulu de 8 luni nu numai la scólele romanesci din Transilvani'a nu se tiena, ci si la scólele comunale diu Ungari'a si nici se vá tiena pre lenga tóte opintiriile, pëna candu domni Inspectori scolastici regesci in contielegere cu alti barbati de specialitate, cari cunoscu afacerile economice si modulu de viatia alu locuitoriloru nu voru afla, că ce e caus'a de copiii nu ambla regulatu la scóla: a) Negligenti'a Senatelor scolastice? b) Renitenti'a si nepasarea parintiloru! c) miseri'a si afacerile economice? Negligenti'a Senatelor scolastice, renitenti'a si nepasarea parintiloru nu póte fi, pentru că nu se pote presupune aceea, că tote senatele scolastice si toti parintii se fia negligenti

si nepasatori precumu afirma si Dr. Emerici G e z 'a in „Neptautok lapja“ Nr. 21. — Eu cá economu dela sate si Inspectoru scolasticu confesionalu, sustienu, că in comunele rurali nu-si potu da perenti regulatu prunciu la scóla, din caus'a ocupatiuniloru economice, déca se-ar' aflá odata că unde zace reulu, sprin organeli competente se-ar' aduce la cunoscintia Regimulu si Dietei, nu e modu si potentia se nu se reduca tempulu invetiementulu la scólele din comunele rurali dela 8 luni la 5 luni; si candu acést'a cestiune ar' fi resolvita, de fine ar' urma statorirea obiectelor ce suntu a se propune si dupa ce planu de invetiementu. Eu din esperintii m'am convinsu si potu convinge si pre altii prin documente oficióse, că a starui, se se tiena invetiementulu de 8 luni, nu insémna nici mai multu nici mai puçinu decâtu a imblati pagóle séu, cumu dice Romanulu; „Fluera dér' n'are cine jucá.“

Déca nu se esecuta legile, si ordinatiunile Ministeriale, Ordinariatele bisericesci si oficiile scolastice in continuu suntu denuntiate la ministriulu ear' oficiile politice in casu de cercetare se escusa dicéndo: „noi amu fi datu ajutoriulu poftitu faci cu scólele, inse nimenea nu s'a adresatu la noi.“ Eu desi am vediutu din anulu trecut, că invetiementulu de 8 luni nu se póte tiena regulatu, totusi vrendu a satisfice destulu oficiului, inca in lun'a lui Juniu, am dispusu cu tóta rigorea cá cu 1 Sept. se se încépa invetiementulu. In comunele Indolu, Hasdate, Lita, Sacelu, Baisióra, Muntele Baisiórei, Surducu, Iara, Cacova, Magura, Schiopi, Belióra, precumu arata Protocólele despre visitarea Scololoru Nr. 281. casele de Scóla s'au curatitu; s'au provediutu cu lemne, recuise de scrisu; protocólele de conscriere, conduse in regula. In comunele Rachisiu, Salicea, Pocóo'a, Bicalatu nu s'a potutu face destulu celoru prescise din lips'a baniloru; Comunele Silvasiu, Statu, Salciva nefindu casele de scóla gata, nu se tiena Invetiementulu, in Sagagia cas'a de Scóla in urm'a unoru torente de plóia a devenitu nefolosivera, in Silvasiu edificulu de scóla neterminandu-se la tempulu seu s'a ruinaju. — La Pasta, Sancraiu, scóla comunala de Statu s'a casatu, tóte mobilele si recuisele mentionatei scoli, in urm'a rogarei mele adresate Il Sale d-lui Inspectoru scol. reg. Gregoriu Moldovanu inclitulu Comitetu administrativu alu Comitatului Turd'a-Ariesiu a binevoitu a le doná Scólei confesionalu din Silvasiulu ungurescu, pentru care donu cu asta ocaziune esprimu profund'a multumita mentionatului Comitetu.

Déca de presentu nu suntu in tóte comunele case de scóla, in parte e de vina acra dispusetiune a legi, unde comunele lipsite se iudatorescu cá in tempu de 3 ani se-si edifice case de scóla. Façia cu comunele lipsite cu multu mai bine era, déca se anuntia, că unde nu este casa de scóla in decursu de 10 ani se se incasseze si capitaliseze leaf'a doctentia si cu impliirea celoru 10 ani, in tóte comunele lipsite se pote edificá scoli corespundietóre provediute cu mobile, carti, recuise si capitale din care se se suplénsca spesele anuale, nu se respie de gab'a sume considerabile fara nici unu folosu. — Cu 1 Septembrie s'a inceputu invetiementulu in Indolu, Hasdate, Sacelu, in celelalte cu 1 Octobree; dela 1 Septembrie pëna in 14 Novembre abia au frecuentatu scólele câte 4—5 copii. Din partea Senatelor scolastice Conspectele despre absentie cu puçina esceptiune s'au predatu la Antistiele (primariile) Comuzale fora nici unu efectu, din care causa s'au transpusu la oficiulu protopopescu. Oficiulu protopopescu le-a inaintatu, parte la Inspectoru regescu, parte la respectivii Pretori cu provocarea, se esecueze glóbele (amendele) dictate. Pretorele din Turd'a in 21 Novembre a tramisu pe Subpretorele Veres-Antal in Indolu, că se esecueza glóbele dictate in sum'a de 93 fl, déca va mai lasá ceva esecutorulu de contributiune, care de 10 dile e in Comuna. — Poporulu pentru esecueza glóbeloru e iritatu in gradulu superlativu in contra Preotiloru si doctentiloru, si pe venitoriu nici voiu dicta si esecuí glóbe in lunile, in care ómenii 'su cuprinsi cu economi'a. — In anulu trecut pre lenga tóte opintiriile s'au esecutatu glóbe pria Pretorele din Iara, dela Surducu 6 fl. 80 cr., dela Schiopi 8 fl. si nu mirare, că gemendu poporulu sub greutatea nenumaratoru dari nu mai remane, că se se esecueze si pentru absentiele scolastice, cu unu cventu tóte trebile mergu de-a indésele. Oficiile politice, primarii Notarii Cercuali nu se ocúpa cu altceva decâtu cu incassarea diverselor dari si competintie erariali, in totu loculu confusiune si chaosu, care cresce mereu, că ci pe di ce merge inmultiandu-se numerulu proletariloru séca isvórele banesci ale

poporului, de a carui sörte si venitoriu nu se ingrijesc mai de locu.

P e t r u A l e s. V l a s s ' a
v-protop.

Sinc'a vechia in 2 Decembre 1880.

In 29 Nov. a. c. reprezentantia politica a comunei nöstre, convocate de D-lu notariu Iosifu Stoic'a a fauritu conclusulu, cá adeca scól'a nöstra locale cu töte aquisitele Sale se-o predè administratiunei comitetului granitiareseu. — Numai dupa multa truda i-a snccesu D-lui autoru de a castigatu reprezentantia spre acestu pasu, siiindu-se a-o ameti cu urmatórele conditiuni: cá comitetulu granitiareseu se-le redice edificiu nou scolasticu — se-le plátésca o invetiátóre cu salariu de 300 fl. si densii din ale Sale se sustiena doi invetiatori cu salarie mai mici cá a celoru actuali. Cu acestu conclusu in posunariu a plecatu D-lu notariu la Sibiu, inse me indoiescu multu, cá acolo se fi fostu bine primitu.

Este cunoscutu, cá scól'a nöstra a fostu si este confessionale; de unde töte cauzele si afacerile ei suntu a-se pertractá si resolve in aceea-si competintia si jurisdictiune. — Dreptu aceea numit'a reprezentantia are dreptu a aduce concluse asupra obiectelor, ce nu cadu in competintia s'a?? Si déca se crede cá are, ce autoritate superiöra i-a aprobatu acelu conclusu? Nici un'a. — Ori-cá fauritoriulu unoru asemenea abusuri crede, cá -i va succede a seduce reprezentantia spre scopurile sale, cu acea ar' fi alfa si omeg'a in ori-ce cestiune de ori-ce competintia, cá se-le mestece cum i-place, si in urm'a biat'a comuna se se trediesca in altu chaosu, nu-i ajunge chaotele de care suferi si lamentéza, fara cá se se afle cine-va se-o scóta la lumina.

Nu vreau se dicu, cá dlu natariu nu ar' cunosce competintia obiectelor ce cadu in resortulu seu si in deliberarea reprezentantiei comunale, ci din contra me temu tare, cá densulu a solicitatu acelu conclusu dintr'o intentiune rezervata si dupa credintia s'a numai sie-si salutaria cá ore-cum schimbandu caracterulu se schimbe si basele fondului nostru scolasticu, alu carui cassieru este dela infiintiare! Atmintrea nu se precepe, de ce intentiunii salutarie se ar' conduce candu este constatatu, cá scól'a nöstra este un'a din primele scóle confessionale, care se póte sustiené de sine in modu corespondietoriu.

Déca odata este fapta mai pre susu de ori-ce indoieála, cá o reprezentantia curata politica a luat conclusu asupra acestui obiectu érași puru confessionale, óre interesulu publicu nu pretinde, cá autoritatile superióre competente se intrevina si se oprésca nascerea astoru feliu de abusuri, ba pre fauritoriu a-lu trage la respundere? . . .

Unu reprezentantu.

Impartirea ofrandelor pentru inundati.

(Urmare din Nr. 59 alu „Gaz. Trans.“)

XLIV.

Processu verbalu incheiatu in comun'a Prejmeru in 13/1 Iuliu 1880, in presentia delegatiloru comitetului pentru inundati din Brasiovu: Nicolae T. Ciurcu si Dr. Aurel Muresianu, a d-lui notariu comunalu Petru Fuhrmann, a cassarului comunalu George Zerbes si a primariului Ioanu Sander in Prejmeru.

D-nii delegati avendu insarcinare dela comitetulu din Brasiovu, care. in urm'a cererei locuitoriloru romani din Prejmeru a decisu, cá si nenorocitiu prin incendiu din acést'a comuna se fia impartasiti din contribuirile incurse pentru inundati, s'au convinsu la faci'a locului despre marele pagube, ce le-au suferitu cu deosebire tieranii romani din Prejmeru si au distribuitu in parti egale sum'a de 250 fl. doue sute cincideci fl. v. a., dandu câte 10 fl. v. a. urmatóreloru 22 familii romane si trei familii sase, din cele mai lipsite:

George Comanu Siandru; Vasilie Miretiu; Davidu Munteanu; Ioanu Seceleanu; Nicol. Sin Bucuru; Peter Lukas; Lazaru Grecu; Ioanu Belescutia; Iacob Manea; Alexa Belesicu; George Stilea George Miretiu ved.; Neculae Fratila; Irimie Cranga; Dumitru Morariu; Radu Cranga ved.; Neculae Cercmanu; George Cârstea; George Marica; Mari'a Mazere; George Calboianu; Andreiu Rucareanu; Radu Marica; Iohanu Teck; Iohanu Bruss.

Se observa, cá paralele pentru Dumitru Morariu, Iohanu Teck si Iohanu Bruss in suma de 30 fl. s'au predatu d-lui George Zerbes, cassarului comunalu spre ai predá numitoru, cari, fiindu absentu din comuna, nu s'au pututu presentá la

distribuire. — Cu aceste se incheie si subscrie processulu verbalu.

(L. S.) Sander m. p. Richter. Fuhrmann m. p. Not.
George Zerbes m. p. Cassier.

XLV.

Comitetulu pentru inundati, avendu in vedere, cá locuitorii romani dela Oltu in Secuime inca au suferitu prin inundare, si crediendu ale face unu servitiu spriginindu biserica romana din Mikouifaleu si caus'a unei scóle romane acolo, a contribuitu pentru biserica sum'a de 100 fl., ear' pentru infiintierea unei scóle romane confessionale in Mikouifaleu 200 fl. Sum'a acest'a s'a predatu parochului rom. din acea comuna Augustinu Cosm'a si reprezentantului Davidu Streza spre a-o predá comitetului parochialu, dela care comitetulu a primitu urmatóreia:

C u i t a n t i a. Despre 300 fl. adeca trei sute fl. v. a., pe cari subsemnatulu comitetu parochialu gr. or. din Mikouifaleu i-amu primitu dela onor. comitetu pentru inundati instituitu in Brasiovu prin parochulu Augustinu Cosm'a si Davidu Streza, — votati cá ajutoriu.

a) Pentru biserica romana din Mikouifaleu spre a-si termina zidirea un'a suta florini.

b) Pentru infiintierea unei scóle confessionale romane gr. or. in Mikouifaleu, doue sute florini v. a.

Averindu primirea susnumitei sume comitetulu subscrisu se semte totodata prea indetoratu a aduce in numele seu si alu intregului poporu din Mikouifaleu cea mai profunda multiamita atátu generesiloru contribuitori, cátu si tutoru onorabililoru domni, cari au binevoitu a votá acestu ajutoriu pentru biserica si scól'a nöstra, asigurandu pre onorabilulu comitetu, cá ne vomu dá töta silintia spre a ne arátá demni de considerarea natiunei romane.

Mikouifaleu in 20 Augusta 1880.

Comitetulu parochiale:

(L. S.) Sebestyén Imre m. p. George Papp m. p.
jude. subjude.

Nicolae Gaboru, George Ursu, George Nedelcu,
George Petcu, George Craciunu, Nicolae Deacu,
Ioanu Pap, Ioanu Ursu, — jurati.

(Va urmá.)

Foile din Romani'a publica urmatórea scrisóre importanta a episcopului de Argesiu:

Prea sñtiti parinti si frati intru Christosu mitropoliti si episcopi si membri ai sântului sinodu.

„Primimu toiagulu pastoriei alu eparchiei Argesului, gandirea mea a fostu di si nöpte pironita la ide'a, cum s'ar' poté face, cá simtiulu religiosu si moralitatea poporului, care din ce in ce merge spre decadere, se se inaltie si biserica romana se inflorésca si se se redice la acea stralucire din vremile vechi, candu chiaru popórale vecine veniau si se adapau cu sciintia teologica in scólele romane. Din esperintia de töte dilele si din caletoriile mele in tierile apusene, mai inaintate in cultura si in civilizatiune de cátu noi, am capetatu convingerea, cá simtiulu religiosu si cu sine si moralitatea poporului si biserica, care este hranitórea acestoru simtieminte, nu se potu redicá, de cátu priutr'unu cleru luminatu.“

„Dér' acestu cleru luminatu se forméza numai intr'o scóla inalta de teologia, care se fia alaturata la universitate, pe langa celelalte scóli inalte de filosofia, de dreptu, si altele. In adeveru seminariile actuale, avendu-se in vedere, cá preotii nostri de acum 40 de ani abia poteau se scrie si se citésca, au facutu multu pentru luminarea clerului. Acést'a inse nu este destulu, pentru cá clerulu se fia pe aceeași trépta de cultura si inaintare in scientia cu societatea laica. Acést'a trebuintia o simtumu cu totii si de aceea statulu din candu in candu tramite tineri, cá se studieze teologia in strainatate, precum in Germani'a, in Russi'a, in Greci'a si in alte parti. Chiaru guvernulu austriacu, simtiendu trebuintia de o cultura mai inalta a clerului ortodoxu din Bucovin'a, a facutu o facultate de teologia, in care sciintiele teologice se predau mai multu in limb'a germana. In Sibiu prin silintiele si sacrificiile mitropolitului Siagun'a este infiintiatu de mai multi ani o scóla inalta de teologia si chiaru miculu regatu alu Greciei posedo o facultate de teologia. Aceste institute inalte au facutu, cá fratii nostri din Bucovin'a si din Transilvani'a se aiba unu cleru multu mai luminatu si crescutu pentru biserica, de cátu alu nostru. Apoi déca la fratii nostri de sub stapanirea Austriei se afla asemenea institute inalte, in Romani'a indedendenta, in centrulu romanismului, se uu potemu infiintá o facultate de teologia, de unde se ésa preoti cu crescere si cunoscintie inalte dupa cerintiele timpului de faci'a?“

„Cátu despre mijlócele. cu cari s'ar' poté infiintá o facultate de teologia, se potu gasi usioru. Avemu barbati distinsi, cari potu fórte bine figura cá professori la o facultate de teologia. Astfelu suntu prea santi'a s'a parintele Archiereu Suhopanu in Iasi, doctorulu Barbu Constantinescu si altii in Bucuresci, par. Stefanelli in Cernanti, archimandritulu Hamza in Aradu, cari sunt recunoscuti pentru eru-

ditunea loru teologica. Inse, fiindu-cá statulu are in timpulu presentu multe nevoi, la cari trebeu se face faci'a, eu credu, cá acum ni se dá privilegiu cu acést'a impregiurare, se aretamur turmei, ce pastorimu, cá suntemu adevérati ucenici ai lui Christosu si vrednici urmási ai strabuniloru nostri mitropoliti si episcopi, cari isi puneau viéti'a in primejdia si nu se temeau chiaru de móрте. candu erá vorb'a se apere biserica si poporulu romanu, atátu in potriv'a vrasmasiloru din afara, cátu si a impilatoriloru din 'naintru.

Intemeiatu pe aceste considerante si crediendu, cá Inaltu Prea Santiile loru mitropolitii si fratii mei intru Christosu episcopi, sunt inspirati de zelulu sacru de a face, cá patri'a si biserica romana se inflorésca, vinu eu smeritulu si celu mai micu intre episcopi, a ve rogá se primiti urmatóreia propunere: 1. Se se róge onor. ministeriu a infiintá immediatu facultatea teologica in capital'a Romaniei. 2. Se se numésca professori romani cunoscuti prin eruditiunea loru teologica, cá se se incépa cátu mai curendu anulu antaiu de teologia si 3. Pentru acoperirea cheltuieliloru trebuintiöse oferescu guvernului jumetate din salariulu meu pe timpulu de doi ani si rogu smeritu si pe Inaltu Prea Sf. Vóstra mitropoliti si frati episcopi. se ne unimu cu totii a sacrificá jumetate din salariile nöstre pe timpulu de doi ani pentru redicarea unui asemenea monumentu nationalu. Pentru care fapta generósa biserica si poporulu romanu ve voru fi recunoscétori si ve voru binecuventá.

G h e n a d i e II-lea,
episcopu alu Argesului.

D i v e r s e .

[O a u d i e n t i a.] Cetimu in „Press'a“ din Bucuresci: „D. George Dim'a a avutu deosebita onóre de a fi primitu la palatu de A. S. R. Dómn'a. Dela 3 péna la 5 d. am. d-lu Dim'a a cantatu Altetiei Sale Regale vreo 12 bucati din diferiti autori, si in timpulu acést'a de placuta impressiune august'a nöstra Suverana fú candu trista, candu vesela, dupa cum canteculu era melancolicu séu vivace. Dómn'a Romaniei a remasu, se intielege, fórte multiamita de artistulu romanu si indirectu i-a promisú august'a s'a protectiune.“

[F o c u l u] ce a isbucnit in salele de masine ale monetariei de statu din Bucuresci a causatu perderi de aprópe 60 mii franci. S'a inceputu la reparati'a stricatiuniloru facute. Lucrarile mergu fórte rapede.

[S o s i r e a p r i m u l u i t r e n u l a F o c s i a n i.] Dumineca 9 Novembre, scrie diarulu „Putna“, se anuntia, ca pe la órele 2 d. a. sosese primulu trenu dela Marasesci la Focsiani. Bucuri'a era generala, mai multi cetatiani plecara cu trasurile la Marasesci, pentru cá se intovarasiesca corpulu tehnicu cu primulu trenu péna la gar'a dela Focsani. Pe la ora 1 d. a. orasienii se aflau la gara, cá se salute sosirea trenului. Publiculu era impacientu, cáci trecuse or'a fixata si trenulu nu mai sosea. Caus'a intardiarei era, cá la fia-care comuna poporulu se inghesuia si cerea se fia primitu in trenu. In fine pe la órele 3 trenulu se apropiá, se audi siueratulu masinei, music'a esecuta marsiulu, si trenulu frumosu decoratu cu o multime de steaguri tricolore, cu bradi, purtandu pe masina o tabla, cu inscriptia: „Uram prosperitate orasiulu Focsiani“, cu vagóne indesuite de poporulu. ce primise de prin sate, intrá in raionulu garei in aclamatiunile entusiaste ale cetatieniloru.

[V i n u d e p o r t o c a l e.] In faci'a devastatiuniloru crescénde ale floxerei, locuitorii din tierile proprii culturei portocaleloru au cautatu se véda de nu potu obtiené din portocale unu productu, care prin aparentia si gustu se semene cu vinulu. Esperientie au fostu facute, si s'a constatatu, cá lieuidulu, care provine din portocale constitue unu gustu forte placutu. Portocalele ajunse la deplina cócere suntu improprii pentru vinificatiune. Trebeu dér' a se alege nu fructe prea cópte, in cari elementulu zaharosu este prea abundantu, fructe parguite, cari coprindu inca multa cantitate de acidu carbonicu si molicu. S'au obtienutu péna acum doue feluri diferite de vinu. Celu mai bunu se obtiene in Ianuariu cu fructele ano-timpului. Vinulu disu „mandarin“ este acelu facutu din portocale culesu in Aprile. Aceste doue feluri de vinu suntu de o colóre placuta la vedere, limpedi, de unu gustu dulce, puçinu acidulate, si de una alcoolismu de aprópe 15 pentru suta. Prin unu procedere speciala se obtiene unu vinu spumosu, care nu contine de cátu 12 pentru suta de alcoolu. „B. P.“

(Assicurazioni Generali in Triestu.) Comisiunea Societatii Assicurazioni Generali a consintitu la sporirea Capitalului prin emisiunea de 1000 Actii noi la 1050 fl. nominalu solvite cu 30 procente. Capitalulu nominalu alu societatii se va urca prin acést'a operatiune de la 4,200,000 fl. la sum'a de 5,250,000 fl. Cele 70 procente restante suntu si la nouele Actii totu asemenea, cá la cele de mai 'nainte acoperite prin obligatiuni a le Actionariloru. Nouele Actii se voru dá acumu cu cursu de 1300 fl. pentru 315 fl., Agiulu dobënditu inse, care face circa 1,000,000, se va adauge la rezervele Societatii. In comisiunea s'a observatu la inceputu contra cererei Societatii, cá nu corespunde instructiuniloru pentru propria activitate stabilite la 1874, de-a permite emisiunea de noue Actii mai 'nainte de a plati intregu pe cele vechi. Camisiunea societatii cu tóte astea s'a decisu din cause ponderose a dá consintirea. Mai 'nainte de tóte se considerà, cá càstigulu Agiului de 1 milionu cade la Reserve si cá prin acést'a vechiulu renumitu Institutu se intaresce in modu esentialu. Comisiunea a mai consideratu cá obligatiunile Actionariloru vechi, pentru cele 70 procente neincurse, suntu de-o calitate nedubiósa. In fine a fostu inse hotaritoru pentru incuviintiarea emisiunei noue, cá Institutulu intreprende totodata unu siru de modificari pátrundiatóre in statute — aceste asemenea s'au aprobatu de càtra ministeriu —, fiindu adnse in consonantia cu dispositiunile cele mai importante a le noului regulativu pentru Asecurantie si formandu o noua, fórte esentiala garantia, pentru operatiunea solida a Institutului. Punctulu celu mai remarcabilu se refera la bilancierea separata la ambele sectii pentru asiguratiune de Viatia si pentru asiguratiune de pagube. Acést'a separare se face atátu de exactu, cá s. e. acoperirea pentru premiele de reserva de la fiecare sectia se vinculeza si intabuleza specialu in favórea celei din urma. Prin acést'a este indeplinita la un'a d'intre societatile existente cele mai principale cea mai rationala regula intentionata de regulativulu asiguratiune pentru societatile noue. Este de doritu in interessulu Societatiloru de asiguratiuni din Austria, cá acestu esemplu se afle imitare.

Revista bibliografica.

[„Cercetari istorice“] in arhivele si bibliotecile Ungariei si ale Transilvaniei. Raportu inaintatu Academiei Romane de Nic. Denisianu. Editiune separata din Analele Academiei romane, Seria II, tom. II, sectiunea I. Bucuresti, Tipografia Academiei Romane 1880.

[„Florint'a.“] Epopea nationala in V Cantece (Cant. I si II) precedate de unu „tractatu despre liric'a si epic'a romana populara si classica“ de I. I. Bumbaru, profesoru ces. reg. in Cernauti. Cu tipariulu lui L. Piotrocovski (K. Lewicki) Bucuresti 1880. — „Publicatiunea presenta“ — dice autorulu — „este numai o parte din o scriere mai mare, impartita in cinci Cantece, care tracteaza sórtea si rolulu Romaniloru dela ocuparea Daciei prin Traianu pëna la consolidarea statelor romane, incetandu nãvalirile popóreloru barbare, respinse prin bravur'a Romaniloru. „Florint'a“ frumós'a Helena romana este caus'a acelor nãvaliri, sufletulu întregi epopee.“ In fine asigura autorulu, cá spre redactarea cantececeloru urmatórie trebuie se faca unu studiu detaliatu alu topografiei dacice, cá se cunoasca diu propri'a intuitiune gloriozulu campu alu luptelor miliare, portate de poporulu romanu „spre a scapã biat'a mosia, de pãgãni si de robia!“ — Pretiulu întregulu opu e 2 fl. v. a. Abonamentulu se face directu la autorulu in Cernauti.

[P r o v o c a r e.] P. T. Domnii cari au primitu brosiuri din: „Prelegerea publica, despre jubileulu de 25 de ani in tain'a a siés'a si in proroci'a lui A. B. C.“ spre vendiare in cerculu loru de activitate, suntu rogati a tramite pëna la finea anului curentu, séu paralele incurse, séu brosiurile nedesfacute, la adresa subscrisului, cá se póta face computulu recerutu.

Din venitul curatu realizatu pëna acum s'au tramisu 50 fl. v. a. maritului consistoriu archidiecesanu gr. or. din Sibiu si 50 fl. v. a. maritului consistoriu archidiecesanu gr. cat. din Blasiu, spre intrebuintiare in scopulu, pentru care s'a tiparitu acea brosiura. Brosiuri a 30 cr. se mai afla de vendiare la

I. Pop'a advocatu in Sibiu.

[„Calendarulu Sateanulu Romanu“] pe anulu ordinariu 1881, urmatu de cartea III din „Biblioteca Sateanulu Romanu“ a esitu de sub tipariu si cuprinde urmatórele materii interesante: I Partea Calendaristica, unde suntu insemnate si tãrgurile de tíera pe bas'a datelor mai noua dela ministeriulu de agricultura si comertiu. II Partea de cetitu: „Ce e romanulu?

poesia de I. Clintocu, „Starea poporulu romanu si mijlócele imbunatatirei acelei“ prelegere publica de M. Tom'a „Copil'a Romana“, poesia de I. Vulcanu, „Nunt'a Dochitiei noveletta de V. R. Buticescu, „Mariór'a“ poesia de D. Bolintineanu. „Economulu trebuie se-si cunoasca pamentulu bine“ d. Economulu „Pastoriulu din Basarabi'a“, poesia de C. C. Plesoianu, „Gai'a“ studiu din ornitologi'a populare rom. de S. Marianu, „Seraci'a, Fericirea si Munc'a“ de G. Sionu, „Cinstea domnéscã“ — impartita „Stanu Venatoriulu“ intemplantu din betrani, poesia de P. Dulfu, Invetiatur'a de C. Troténu, Risete si Zimbete. — Pretiulu unui esemplariu e 30 cr. v. a. Totu alu cincilea esempl. se da gratis; si asié 5 esemplare se vendu cu 1 fl. 20 cr. 10 es. cu 2 fl. 40 cr., 50 esemplare cu 12 fl. v. a. A se adresá la Redactiunea fóiei „Amiculu Familiei“ in Gherl'a (Szamosujvár.)

Nr. 10806/1880.

Publicatiune.

Prin acést'a se aduce la cunoscinti'a fiascaruia, cá, conformu emissului d-lui consiliaru reg. si subcomite Iuliu de Roll ddtó. 17 Novembre Nro. 9591/1880, din incidentulu epidemiei de versatu, e graséza in Brasiovu, s'a impartitu, anume cetatea in doue, suburbiulu Scheiu in cinci, Brasiovalu-vechiu in patru, Blumena in trei, Dërstele, Timisiulu de susu si de josu in unu, si Stupinile in unu cercu de epidemia, numinduse medici pentru epidemia:

In cerculu 1 si 2 pentru cetate: Dlu Dr. Stefanu Müller, espositur'a la capitanatulu urbanu in piatia Nr. 325.

Pentru suburbiulu Scheiu in cerculu 1 si 2, dela cas'a sub Nro. 1 pëna la 467, dlu Dr. Eduard C o p o n y, espositur'a in uliti'a Furcóiiei Nro. 139.

Pentru suburbiulu Scheiu in cerculu 3, 4 si 5, dela cas'a sub Nro. 468 pëna la 1546, dlu Dr. Ioanu N e a g o e, espositur'a in uliti'a mare Nro. 426.

Pentru Brasiovalu-vechiu in cerculu 1 si anume: uliti'a vamei din Brasiovalu vechiu, livadea postei, uliti'a venatorulu (Schützgasse) in cerculu alu 2-lea: uliti'a lunga, Palosiu si pentru casele afatórie la Sprengu dlu Dr. Eduard G u s b e t h, espositur'a in uliti'a vamei din Brasiovalu-vechiu Nro. 38.

Pentru Brasiovalu vechiu in cerculu alu 3-lea, si anume, uliti'a de midilocu, uliciór'a ce sta in legatura cu uliti'a lunga si uliti'a de laturi; in cerculu alu 4-lea: uliti'a de laturi dela uliti'a scólei si casele de lenga canalulu timisianu din josu de mór'a de harthia: Dlu Dr. Iosifu R o t h, espositur'a uliti'a scólei romane Nro. 432.

Pentru Blumena in cerculu 1 si anume partea de càtra furci, asia uumitele: Schenkgsasse, Seichsgasse, pëna la gara: Dlu Dr. Victor S c h n e i d e r, espositur'a in asia numit'a Seichsgasse Nro. 207.

Pentru Blumena in cerculu alu 2-lea si anume, uliti'a fontanei sasesci (sächsische Brunnengasse) uliti'a fontanei unguresci (ung. Brunnengasse), Tigani'a, ulicióra scólei, uliti'a Egris, in cerculu alu 3-lea: Curmatur'a si livadea lui Ianci: Dlu Dr. Ernestinu I o z s a, espositur'a uliti'a fontanei Nr. 356.

Pentru Dërste, Timisiulu inferioru si superioru mediculu practicu: Dlu Franciscu F i s c h e r, expositura la invetiaturulu din Dërste: Iuon Seceleanu.

In fine pentru Stupini mediculu practicu d. Ioan H e n d l, espositur'a la invetiaturulu din Stupini, Iosifu Maximilanu.

Pentru fiacare din aceste 16 cercuri s'a defiptu câte unu comissariu pentru epidemia.

Spre evitarea unei pedepse eventuale pëna la 300 fl. v. a. conformu § 99 din codulu penalu, care tracteaza despre cãlcarea legii, fiacare capu alu unei familie este strinsu obligatu, cá in casu, candu s'ar' bolnavi vr'unu membru din famili'a s'a, de ori si ce bóla, se fia, in decursu de 24 óre, cercetatu séu de mediculu de casa séu de mediculu pentru epidemia, care seafia in tóte dileile dela 10—12 óre inaiute de amédiu si dela 3—4 óre dupa amédiu in espositur'a s'a cercuala.

Totudeodata s'aduce la cunoscinti'a publicului brasioveanu si aceea, ca transportarea bolnaviloru din Brasiovu este nnmai atunci concesa, déca se va constatá printr'unu testimoniu din partea medicului

ordinatoru, cá respectivii bolnavi nu suferu de nici o bóla lipiciósa. In fine se recomanda a fi cu atentiune si la aceea, cá colportagiulu de marfuri, póme s. a. prin case este strictu interdisu.

Brasiovu in 18 Novembre 1880.

2—3

Magistratulu urbanu.

Nr. 10688/1880.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu vacantu de comissariu I la capitanatulu urbanu din locu, impreunatu cu unu salariu anualu de 600 fl. si 100 fl. bani de quartiru, eventualmente pentru ocuparea posturiloru ce ar' deveni vacante in urm'a ocuparei susucitatu-lui postu, se escrie prin aceasta concursu.

Doritorii pentru de a ocupá unulu din aceste posturi au de a documentá, cumca au absolvatu studiale din sciintiele juridice si de statu; acei doritori inse, cari pan'acum nu au servitu comunei urbane Brasiovu, au se documenteze pe langa susucitintele recerintie si aceea, cumca densii nu au trecut peste 40 de ani.

Petitiunile astufeliu instruite suntu de a se asterne subsemnatulu magistratu celu multu pëna in 5 Decembre a. c. la 5 óre dupa prandiu.

Brasiovu 17 Novembre 1880.

2—3

Magistratulu urbanu.

! Ajutoriu Romaniloru diu Macedoni'a!!

Librari'a

NICOLAE I. CIURCU

Brasiovu

Recomenda Onorabil. Publicu literariu:

„Albumulu Macedo-Romanu.“

Din Albumulu acest'a a aparutu si Editi'a III Pretiulu 1 fl. — Opu acest'a fiindu unu tesauru pentru literatur'a romana, se pretinde a nu lipsi din Biblioteca fiacarui Romanu cu simtienti nationale. Editi'a I, imprimata pe hartia velina satinata, fiacare foia ornata impregiuru cu flori aurite si colorate fl. 10. — Editi'a II pe hartie fina fl. 4. — Totu-odata 'mi permitu a recomanda Onorabl. Publicu: Operile complete de: A l e c s a n d r i, B o l i n t i n e a n u, H e l i a d e R a d u l e s c u, N e g r u z z i si alti Autori romani. P e t r i c e i c u - H a s d e u Cuvinte din bëtрани. (Limba romana vorbita între 1500—1600) 3 Vol. pag. 1200 si CX fl. 18.—

L a p e d a t u I. Incercari in Literatura fl. — 50
„ Asupra Situatiunei fl. — 50

Pretiurile piatiei

din 3 Decembre st. n. 1880

	Hectolitru.	fl. cr.	Hectolitru.	fl. cr.
Granu	fruntea	8 50	Mazorea	5 80
	midilocu	8 —	Lintea	10 20
	de diosu	7 60	Fasolea	4 35
Mestecat		6 50	Cartofi	11 15
Secara	frumós'a	5 50	Sementia de inu	4 10
	de midilocu	5 50	„ de cânepa	1 10
Ordiulu	frumosu	3 40	1 Chilo.	fl. cr.
	de midilocu	3 20	Carne de vita	— 44
Ovesulu	frumosu	2 10	„ de rimatoriu	— 44
	de midilocu	2 —	„ de berbece	— 29
Porumbulu		3 20	100 Chile.	fl. cr.
Meiu		4 25	Seu de vita prospetu	— 48
Hrisca		— —	„ „ topitu	— 35

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 3 Decembre st. n. 1880.

Rent'a de auru ungara	108.75	Imprumutulu cu pre-miu ung.	110.--
Imprumutulu calioru ferate ungare	123.40	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin	107.20
Amortisarea datoriei calioru ferate de ostu ung. (I-a emisiune)	81.75	Rent'a de harthia aust.	72.55
dto. (II-a emisiune)	99.—	„ de argintu „	73.55
dto. (III-a emisiune)	85.80	„ de aur „	87.—
Bonuri rurale ungare	97 50	Losurile din 1860	131.25
dto. cu cl. de sortare	96.—	Actiunde bancii austr.-ungare	826.--
Bonuri rurale Banat-Timis.	95.50	„ bancii de creditu ungare	259 —
dto. cu cl. de sortare	94.25	„ bancii de creditu austriace	287.80
Bonuri rurale transilvane	95 50	Argentulu in marfuri	— —
„ creato-slav.	96 26	Galbini imperatesci	5 54
Despagubirea p. dijm'a de viuu ung.	94 80	Napoleonóri	9 36
		Marci 100 imp. germ.	57 95
		Londra	117.55

Editoru: Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiu Henriu.